

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Constantin Gurschi,

judcători – Constantin Alerguș și Andrei Harghel,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de partea vătămată Pojoga Tatiana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2013, în cauza penală privindu-l pe

Bleandur Igor Veaceslav, *născut la 07 martie 1988, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. Miron Costin 19/4, ap. 7.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.05.2012 – 21.12.2012;

Instanța de apel: 20.02.2013 – 06.06.2013;

Instanța de recurs: 16.10.2013 – 18.12.2013;

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 21 decembrie 2012, Bleandur I. a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) CP, la 3 (trei) ani închisoare, fără aplicarea amenzii și potrivit art. 90 CP, pedeapsa i s-a suspendat condiționat pe un termen de probă de 2 (doi) ani, cu stabilirea obligației ca în termenul de probă să nu-și schimbe domiciliul fără permisiunea organului competent, să nu frecventeze locuri de agrement și să repare dauna cauzată părții vătămate în termen de un an.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Pojoga T. a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să decidă instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond, în fapt, a constatat că, Bleandur I. la 10.05.2012, aproximativ pe la orele 14.55, avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflîndu-se în curtea blocului locativ nr. 16, amplasat în mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu, în mod deschis a sustras de la cet. Șvedețchi N., zmulgîndu-i de la gît, un lăntîșor din aur, prin ce i-a cauzat părții vătămate o daună

în proporții considerabile în suma de 7000 lei.

Tot el, la data de 07.05.2012, la orele 11.50, avînd scopul și intenția directă de a sustrage bunurile altei persoane, aflîndu-se pe str. M. Costin 20 din mun. Chișinău, s-a apropiat de cet. Pojoga T. și în mod deschis a sustras de la gîtul acesteia un lăntișor cu pandantiv în formă de inimă, ambele din aur, prin ce i-a cauzat părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă de 3500 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că în drept, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) CP, adică *sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401- 402 CPP, a fost atacată cu apeluri de către acuzatorul de stat și partea vătămată Pojoga T..

3.1. În apelul declarat de acuzatorul de stat s-a criticat sentința prin prisma blîndeței pedepsei aplicate inculpatului pentru faptele săvîrșite. În opinia acuzării, instanța de judecată aplicînd prevederile art. 90 CP în speță, nu a ținut cont de prevederile art. 61 și art. 75 CP, precum și, de circumstanțele săvîrșirii infracțiunii, de inculpatul Bleandur I. Cu toate că, acesta și-a recunoscut vina, el a comis două infracțiuni grave, nu a restituit prejudiciul integral. Mai mult, analizînd circumstanțele săvîrșirii infracțiunii, modul în care a acționat inculpatul, săvîrșind infracțiunea ziua în stradă, asupra unor femei, denotă din partea acestuia o obrăznicie totală. Totodată, acuzarea a menționat că în ședința de judecată acuzarea a modificat învinuirea adusă inculpatului Bleandur I. în cadrul urmăririi penale, însă instanța de judecată nu a ținut cont de acest fapt și nu s-a expus în sentință asupra acestor chestiuni.

3.2. În apelul părții vătămate Pojoga T., la fel se invocă blîndețea pedepsei aplicate inculpatului Bleandur I., deoarece instanța de fond nu a respectat întocmai prevederile art. 75 CP. Partea vătămată a mai menționat că prin acțiunile inculpatului i-a fost cauzat nu numai prejudiciu material nerecuperat pînă la moment, dar și urmări cu efect post-infracțional, fiind nevoită să se adreseze după ajutor medical calificat.

La fel, partea vătămată a susținut că instanța de fond eronat a soluționat chestiunea cu privire la acțiunea civilă în speță, deoarece în cadrul cercetării judecătorești nu s-a constatat, că pentru a stabili suma despăgubirilor convenite părții vătămate este necesar de a amîna judecarea cauzei pentru a se administra probe suplimentare. Apelantul considerînd că motivarea instanței de fond în acest sens este eronată, deoarece la depunerea acțiunii civile pe cauză dînsa a indicat concret sumele prejudiciului material și moral, rezultate din acțiunile ilicite ale inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2013, au fost respinse apelurile acuzatorului de stat și al părții vătămate Pojoga T. în latura

penală, ca nefondate, totodată fiind admis apelul părții vătămate în latura civilă, cu casarea sentinței Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 21 decembrie 2012, în latura respectivă și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță.

S-a dispus încasarea de la inculpatul Bleadur I. în beneficiul lui Pojoga T. pentru recuperarea prejudiciului moral suma de 3500 lei și pentru asistență juridică suma de 2500 lei, iar în partea încasării prejudiciului material acțiunea civilă s-a admis în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în procedură civilă. În rest sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, instanța de fond la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale în privința inculpatului, a dat deplină eficiență dispozițiilor art. 61 și 75 CP, ce se referă la scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale și de educare a celui vinovat, întru prevenirea comiterii de către el a altor infracțiuni, precum și, criteriile generale de individualizare a pedepsei penale cum sunt: gravitatea și prejudiciabilitatea faptei comise, personalitatea inculpatului care a recunoscut integral vinovăția în cele imputate, căindu-se sincer de cele săvîrșite. Prin urmare, Colegiul a conchis, că pedeapsa stabilită prin sentința judecătorească în privința lui Bleadur I., este una corectă și echitabilă, care își va atinge obiectivele de corectare a celui vinovat, iar argumentul referitor la stabilirea unei pedepse mai blînde în privința sa, este unul nefondat, urmînd a fi respins pe motivele expuse mai sus.

Cît privește argumentul acuzării privind faptul că instanța de fond nu s-a expus asupra modificării învinuirii aduse inculpatului, instanța de apel a reținut că deși, acuzarea în cadrul cercetării judecătorești a modificat învinuirea, stabilind suma prejudiciului mai mare decît cea indicată inițial, totuși nu a fost argumentată necesitatea acestei modificări, partea vătămată a majorat costul lanțului de aur sustras, motivînd prin aceea că acesta era lucrat manual, incluzînd în acest preț și costul reparației, deși nu s-a stabilit necesitatea reparației. Totodată, cele indicate de Pojoga T. sunt doar declarațiile ei fără a fi probate prin nimic, atît costul aurului, cît și al lucrărilor de reparație.

Referitor la apelul declarat de partea vătămată și civilă, în partea soluționării acțiunii civile, instanța de apel a conchis că acesta urmează a fi admis parțial cu casarea sentinței din următoarele motive. În cadrul examinării cauzei în instanța de fond partea civilă Pojoga T. a înaintat către Bleadur I. acțiune civilă prin care a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 9360 lei dintre care 2500 lei pentru asistență juridică și 20 mii lei cu titlu de prejudiciu moral. Acțiunea civilă a fost înaintată cu respectarea prevederilor art. 219 CPP.

Conform art. 225 CPP, judecarea acțiunii civile în procesul penal, indiferent de valoarea acțiunii, se efectuează de către instanța de competența căreia este cauza penală. Contrar acestor prevederi legale instanța de fond a admis în principiu

acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța civilă.

Prin urmare, Colegiul a considerat că instanța de fond incorect a respins acțiunea civilă în partea ce ține de recuperarea prejudiciului moral, întrucît reieșind din circumstanțele cauzei, din acele suferințe psihice care au fost cauzate părții vătămate prin acțiunile inculpatului, din gradul de vinovăție al inculpatului, de starea lui financiară, instanța de apel a considerat că pentru repararea daunei morale părții civile este echitabilă și suficientă pentru a aduce satisfacție morală suma de 3500 lei, care urmează a fi încasată de la Bleandur I., iar suma solicitată de 20 mii lei, instanța de apel o consideră exagerată și se va mai încasa suma de 2500 lei - pentru recuperarea cheltuielilor pentru asistență juridică

De asemenea, instanța a statuat că cerințele apelantei în partea recuperării prejudiciului material urmează a fi admise în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în procedură civilă.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, partea vătămată Pojoga T. a declarat recurs ordinar, prin care solicită casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 06.06.2013, cu trimiterea cauzei spre rejudecare.

În susținerea motivelor din recurs, recurenta a invocat aceleași argumente ca și în cererea de apel, menționînd că instanța de fond și apel, la stabilirea pedepsei în privința inculpatului Bleandur I. nu a respectat exigențele legii prevăzute de art. 61 și 75 CP și, în consecință, i-a stabilit o pedeapsă prea blîndă inculpatului pentru fapta săvîrșită.

De asemenea, a menționat că nu este de acord cu soluția instanței de apel referitor la soluționarea acțiunii civile, deoarece la depunerea cererii, a fost indicat concret suma care urmează să fie încasată, nefiind necesar ca partea să se mai adreseze cu o altă acțiune în ordinea procedurii civile, iar instanța de apel nefondat a micșorat cuantumul prejudiciului moral, or, în urma acțiunilor criminale săvîrșite de Bleandur I., partea vătămată a fost deposedată de o bijuterie primită cadou de la părinți la atingerea majoratului.

În concluzie, recurenta invocă că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, decizia nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și fără temei justificat lui Bleandur I., i-a fost aplicată o pedeapsă individualizată contrară prevederilor legale.

Recursul declarat, în drept, se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) CPP.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) CPP, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel,

fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) CPP, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 CPP, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) CPP, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În speță, se reține că argumentele recursului declarat de partea vătămată Pojoga T. se cuprind în temeiul prescris de pct. 10) alin. (1) art.427 CPP, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale. Prin urmare, recurenta nu este de acord cu cuantumul pedepsei stabilite prin sentința primei instanțe, care, ulterior, a fost menținută și prin decizia Curții de Apel Chișinău, și solicită aplicarea unei pedepse mai aspre în privința inculpatului Bleandur I. pentru fapta săvârșită.

Verificând recursul în acest aspect, Colegiul menționează că chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale, la caz, cea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. f) CP.

Prin urmare, la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere gradul de pericol social al faptei săvârșite, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte, persoana infractorului și împrejurările care atenuază sau agravează răspunderea penală să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale ori gradul de pericol social concret al faptei săvârșite, și anume că, în urma acțiunilor inculpatului Bleandur I. părții vătămate Șvedețchi N., i s-a cauzat o daună în proporții considerabile în suma de 7000 lei și părții vătămate Pojoga T. i s-a cauzat un prejudiciu material considerabil în sumă de 3500 lei.

Pedeapsa se consideră echitabilă când aceasta impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă nu este suficientă pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, iar o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce

la consecințe contrare scopului urmărit.

Colegiul penal mai menționează că, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special, a prevederilor art. 90 CP, conform cărora, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.

Astfel, reieșind din hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare, se constată că, la stabilirea și aplicarea pedepsei inculpatului, instanțele au avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61, 75 CP, au ținut seama de căința sinceră a inculpatului, recunoașterea vinovăției, faptul că infracțiunea se atribuie la categoria celor grave, modul cum a fost săvârșită infracțiunea, or, circumstanțe care, per ansamblu, permit instanțelor stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

Or, modalitatea de executare aleasă și cuantumul pedepsei aplicate pentru infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. f) CP, săvârșită de Blandur I., este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă și urmările produse.

Totodată, Colegiul conchide că, pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării acesteia, aplicată de către instanța de fond, a fost stabilită corespunzător gravității faptei și personalității autorului, în raport cu pericolul social concret al faptei comise și atitudinea procesuală a inculpatului. Din această perspectivă, corect au apreciat instanțele ierarhic inferioare că inculpatul poate fi reeducat fără să execute real pedeapsa închisorii.

Colegiul constată că, pedeapsa astfel cum a fost individualizată de instanța de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 CP și în atare situație, se apreciază că pedeapsa aplicată inculpatului este legală, întemeiată, corectă și echitabilă.

Mai mult, Colegiul reține că criticile formulate de recurentă au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în instanța de fond și apel și, cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare, le-au dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art.424 alin.(2) CPP, temeiuri de casare a hotărârii atacate, nu s-au stabilit.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în pct. 10) alin. (1) al art. 427 CPP, la care se face

referință, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa stabilită inculpatului fiind aplicată de către instanța de fond și menținută de către instanța de apel în limitele legii, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

Referitor la soluționarea acțiunii civile înaintate de partea vătămată Pojoga T. în cadrul procesului penal, Colegiul menționează că soluția adoptată de instanța de apel este una corectă, în conformitate cu prevederile art. 219-225 CPP.

Or, potrivit art. 225 alin. (3) CPP, dacă la soluționarea acțiunii civile, pentru a stabili suma despăgubirilor convenite părții civile, apare necesitatea de a amâna judecarea cauzei pentru a se administra probe suplimentare, instanța poate să admită în principiu acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Astfel, pretențiile părții vătămate cu privire la încasarea prejudiciului material pot fi soluționate în ordinea procedurii civile, ceea ce nu presupune că instanța de apel i-a încălcat vre-un drept al părții în acest aspect.

În consecință, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) CPP, Colegiul concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 CPP, iar recursul declarat de partea vătămată Pojoga T. este vădit neîntemeiat și urmează a fi respins ca inadmisibil.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de partea vătămată Pojoga Tatiana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2013, în cauza penală privindu-l pe Bleadur Igor Veaceslav, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 ianuarie 2014.

Președinte /semnătura/ Constantin Gurschi

Judecători /semnătura/ Andrei Harghel

/semnătura/ Constantin Alerguș

Copia corespunde originalului
Președintele ședinței

Constantin Gurschi